

21.04.2026

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 44/2026 vp

**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta**

Päivittäistavarakauppa ry (PTY) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Esityksen mukaan alkoholilakia muutettaisiin siten, että alkoholijuomien pientuottajien ulosmyyntioikeuksia laajennettaisiin. Lakimuutoksen myötä esimerkiksi pientislaamot saisivat mahdollisuuden myydä valmistamia tuotteita suoraan valmistuspaikoilta kuluttajille vähittäismyyntiluvalla. Voimassa olevan lain mukaiset tilaviini- ja käsityöläisolutoikeudet kumottaisiin, ja jatkossa laissa säädettäisiin yhdestä pientuottajaa koskevasta poikkeuksesta, joka koskisi valmistuspaikalta tapahtuvaa alkoholijuomien ulosmyyntiä. Poikkeus koskisi käymisteitse valmistettuja yli 8,0 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä ja muulla tavoin valmistettuja yli 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä alkoholijuomia. Laajennetun ulosmyyntioikeuden piiriin kuuluisivat valmistajat, jotka tuottavat enintään 100 000 litraa alkoholijuomia puhtaaksi alkoholiksi muutettuna kalenterivuoden aikana.

PTY kannattaa alkoholilain vastuullista keventämistä. Nyt esitettyjen muutosten rajoittuminen ainoastaan hyvin pieniin toimijoihin tulee poistaa esityksestä, sillä asetetut tuotantorajat ovat omiaan estämään yritysten kasvua. PTY katsoo myös, että kotimaisille alkoholijuomien tuottajille tulisi ulosmyynnin lisäksi sallia valmistamiensa juomien toimittaminen suoraan kuluttajille, sillä ulkomaiset elinkeinonharjoittajat voivat toimittaa alkoholijuomia Suomeen ilman vastaavia rajoitteita jo nykyisin.

Samassa yhteydessä myös ravintoloille tulisi myöntää ulosmyyntioikeus myymiensä viinien osalta vähittäismyyntiluvan sallimissa aikarajoissa. Tämä tukisi osaltaan ravintola-alan toimintaedellytyksiä ja antaisi alalle tarvittavan piristysruiskeen. Tilanteessa, jossa alkoholijuomien tilaaminen ulkomailta on jo sallittua, esitetyillä muutoksilla ei olisi vaikutusta kansanterveyteen, mutta ne parantaisivat kotimaisten toimijoiden kilpailuneutraliteettia.

PTY katsoo, että alkoholilain kevennyksiä tulee jatkaa myös laajemmin. Alkoholin kokonaiskulutus on jatkanut laskuaan huolimatta aiemmista alkoholilain kevennyksistä. Alkon, Lupa- ja valvontaviraston sekä PTY:n tilastot osoittavat kulutuksen vähentyneen, eikä vähittäismyyntiluvan laajentaminen 8-prosenttisiin käymisteitse valmistettuihin alkoholijuomiin ole kasvattanut kokonaiskulutusta aiemmin esitettyjen uhkakuvien mukaisesti.

Visitory Oy:n tuoreen laskelman mukaan suomalaisten matkailijoiden alkoholituonnin sekä ulkomaisista verkkokaupoista tehtyjen alkoholihankintojen seurauksena menetettiin verotuottoja yli 900 miljoonaa euroa vuonna 2025 (ks. liite). Kaikki keinot näiden verotulojen saamiseksi Suomeen tulee ottaa käyttöön. Nykyinen tilanne, jossa

21.04.2026

verotulot valuvat ulkomaille samalla kun alkoholin haitat kohdistuvat Suomeen, ei ole kestäväällä pohjalla.

Kunnioittavasti

**Päivittäistavarakauppa ry**

Tuula Loikkanen  
toimitusjohtaja

Tea Taivalkoski  
johtava asiantuntija